RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 101.706 van 10 december 2001

A. 67.602/V-1425.

Inzake: **de Vlaamse Gemeenschap,**
vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
die woonplaats kiest bij
Advocaat Paul VAN ORSHOVEN,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Emile Maxlaan 149

tegen: **de Franse Gemeenschapscommissie**,
vertegenwoordigd door het College van de
Franse Gemeenschapscommissie,
die woonplaats kiest bij
Advocaat Marc UYTTENDAELE,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Kapitein Crespelstraat 2-4.

Gezien het verzoekschrift dat de Vlaamse regering op 14 februari 1996 namens de Vlaamse Gemeenschap heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen van

1. "het besluit van het College van de Franse Gemeenschapscommissie van 30 november 1995 'portant création d'un Conseil consultatif des francophones des communes de la périphérie bruxelloise' bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 30 december 1995" en van

2. "het besluit van het College van de Franse Gemeenschapscommissie van 6 december 1995 'portant création d'un Conseil consultatif des francophones des communes de la périphérie bruxelloise', bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 6 januari 1996";

Gezien de memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer E. HAESBROUCK, Eerste auditeur, gesteund op artikel 12 van het algemeen procedurereglement;

Gelet op de beschikking van 22 september 1997 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 16 januari 2001, waarvan aan partijen kennis is gegeven, waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 22 februari 2001;

Gehoord het verslag van de heer J. DE BRABANDERE, Kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat P. VAN ORSHOVEN, die verschijnt voor de verzoekende partij, en van Advocaat N. VAN LAER die, loco Advocaat M. UYTTENDAELE, verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van de Heer E. HAESBROUCK, Eerste auditeur bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoodstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördinneerd op 12 januari 1973;

1.1. Overwegende dat het eerste bestreden besluit (in zijn officiële Nederlandse vertaling) als volgt luidt :

"VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

N. 95 - 3368

30 november 1995 - Besluit van het College van de Franse Gemeenschapscommissie tot oprichting van een Adviesraad van de Franstaligen uit de Brusselse randgemeenten

Het College,

Gelet op artikel 136 van de Grondwet gecoördineerd door de wet van 17 februari 1994;

Gelet op de bijzondere wet van 12 januari 1989 houdende de Brusselse Instellingen, gewijzigd door de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur;

Gelet op het besluit van het College van de Franse Gemeenschapscommissie van 4 juli 1995 tot vaststelling van de bevoegdheden van de Leden van het College van de Franse Gemeenschapscommissie;

Gelet op het advies van de Raad van State;

Overwegende dat er reden is om de solidariteit tussen de Franstaligen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest en deze uit de randgemeenten te versterken,

Besluit :

Artikel 1. § 1. Er wordt een Adviesraad opgericht bestaande uit 30 leden en samengesteld voor één derde uit vertegenwoordigers van het College van de Franse Gemeenschapscommissie en voor twee derden uit Franstalige gemeentemandatarissen uit de Brusselse randgemeenten dewelke aan de Franse Gemeenschapscommissie zullen vragen er deel van uit te maken.

Het College van de Franse Gemeenschapscommissie bepaalt de regels volgens dewelke de vertegenwoordigers van de Franstalige gemeentemandatarissen uit het randgebied worden aangeduid.

§ 2. Het verlies van het politiek mandaat in het randgebied impliceert het verlies van de functie als lid van de Adviesraad.

Artikel 2. § 1. De Adviesraad heeft als opdracht adviezen, opmerkingen of voorstellen te doen hetzij op eigen initiatief hetzij op verzoek van de Voorzitter van het College van de Franse Gemeenschapscommissie, over aangelegenheden die het College van de Franse Gemeenschapscommissie vastlegt en die van gemeenschappelijk belang zijn.

§ 2. De adviezen, opmerkingen of voorstellen worden gedaan bij gewone meerderheid van de vertegenwoordigers van de Franstalige gemeentemandatarissen uit het randgebied en geven de opinies weer die geuit werden tijdens de werkzaamheden.

§ 3. De Adviesraad neemt een huishoudelijk reglement aan.

Dit laatste wordt aan het College ter goedkeuring voorgelegd.

Art. 3. Onderhavig besluit treedt in werking de dag waarop het bekendgemaakt wordt in het Belgisch Staatsblad.

Brussel, 30 november 1995".

1.2. Overwegende dat het tweede bestreden besluit (in zijn officiële Nederlandse vertaling) als volgt luidt :

"FRANSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

F. 96 - 34 - (95 - 3368)

6 december 1995 - Besluit van het College van de Franse Gemeenschapscommissie tot oprichting van een Adviesraad van de Franstaligen uit de Brusselse randgemeenten

Het College,

Gelet op artikel 136 van de Grondwet gecoördineerd door de wet van 17 februari 1994;

Gelet op de bijzondere wet van 12 januari houdende de Brusselse instellingen, gewijzigd door de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur;

Gelet op het besluit van het College van de Franse Gemeenschapscommissie van 4 juli 1995 tot vaststelling van de bevoegdheden van de Leden van het College van de Franse Gemeenschapscommissie;

Gelet op het advies van de Raad van State;

Overwegende dat er reden is om de solidariteit tussen de Franstaligen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest en deze uit de randgemeenten te versterken,

Besluit :

Artikel 1. § 1. Er wordt een adviesraad opgericht bestaande uit 30 leden en samengesteld voor één derde uit vertegenwoordigers van het College van de Franse Gemeenschapscommissie en voor twee derden uit Franstalige gemeentemandatarissen uit de Brusselse randgemeenten dewelke aan de Franse Gemeenschapscommissie zullen vragen er deel van uit te maken.

Het College van de Franse Gemeenschapscommissie bepaalt de regels volgens dewelke de vertegenwoordigers van de Franstalige gemeentemandatarissen uit het randgebied worden aangeduid.

§ 2. Het verlies van het politiek mandaat in het randgebied impliceert het verlies van de functie als lid van de Adviesraad.

Art. 2 § 1. De Adviesraad heeft als opdracht adviezen, opmerkingen of voorstellen te doen hetzij op eigen initiatief hetzij op verzoek van de Voorzitter van het College van de Franse Gemeenschapscommissie, over aangelegenheden die het College van de Franse Gemeenschapscommissie vastlegt en die van gemeenschappelijk belang zijn.

§ 2. De adviezen, opmerkingen of voorstellen worden gedaan bij gewone meerderheid van de vertegenwoordigers van de Franstalige gemeentemandatarissen uit het randgebied en geven de opinies weer die geuit werden tijdens de werkzaamheden.

§ 3. De Adviesraad neemt een huishoudelijk reglement aan.

Dit laatste wordt aan het College ter goedkeuring voorgelegd.

Art. 3. Onderhavig besluit treedt in werking de dag waarop het bekendgemaakt wordt in het Belgisch Staatsblad.

Brussel, 6 december 1995.

2.1. Overwegende dat de verwerende partij als volgt het belang van verzoekende partij betwist :

"De verzoekende partij levert helemaal geen bewijs van haar belang om in het onderhavige geval op te treden.

Nu, in tegenstelling tot de regels die gelden voor het instellen van beroep bij het Arbitragehof, zoals ze zijn vastgesteld bij artikel 2 van de bijzondere wet van 6 januari 1989, hebben de Gewest- en Gemeenschapsregeringen er op zich geen vermeend belang bij om de Raad van state te adiëren ter zake van een beroep tot nietigverklaring.

In het onderhavige geval ziet de verwerende partij niet in hoe de bestreden handeling verzoeker ook maar enig nadeel kan berokkenen.

De oprichting van een adviesraad van de Franstaligen uit de Brusselse randgemeenten doet geenszins afbreuk aan de situatie van de Vlaamse regering.

Het gaat immers om een strikt raadgevende instantie, die geen enkele rechtshandeling of materiële handeling mag stellen, die in tegenspraak zou zijn met een handeling gesteld door een instantie van de Vlaamse Gemeenschap.

Wat betreft de juridische verdeling van de bevoegdheden onder de verschillende partners van het federale België, ziet men namelijk niet in hoe de oprichting van zulk een raad tot gevolg kan hebben dat de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap worden aangetast. Uit een analyse van het beroep tot nietigverklaring blijkt nu dat drie van de vijf middelen rechtstreeks ontleend worden aan de schending van de verdeling van de bevoegdheden over de Federale Staat, de Gewesten en de Gemeenschappen. De twee andere middelen zijn gegrond op het ontbreken van rechtsgrond voor het besluit en op de schending van het gelijkheidsbeginsel, en betreffen, op de keper beschouwd, eveneens bevoegdheidskwesties.

Bijgevolg zou men hoogstens kunnen aannemen dat de oprichting van een Adviesraad van de Franstaligen uit de Brusselse randgemeenten de Vlaamse Gemeenschap om strikt politieke redenen mishaagt.

Wanneer men in dit opzicht de beginselen toepast waarop de staatshervorming is gegrond, stelt men vast dat het dan alleen maar gaat om een

belangenconflict in de strikte zin des woords, namelijk een conflict dat twee partners van het federale België verdeeld houdt en dat niet omgezet kan worden in een rechtsvraag waarover een rechtbank zich kan uitspreken. Krachtens artikel 32 van de gewone wet tot hervorming der instellingen van 9 augustus 1980, is enkel het Overlegcomité bevoegd om er kennis van te nemen.

Uit de gezamenlijke voorafgaande elementen blijkt dat de Vlaamse Gemeenschap er geen belang bij heeft de vernietiging van het bestreden besluit vorderen";

2.2.1. Overwegende dat elke grondwettelijk erkende entiteit van het Rijk belang heeft bij de naleving van de regels betreffende de bevoegdheidsverdeling in dat Rijk; dat zulk een belang kan worden gelijkgesteld met een functioneel belang van het orgaan van de betrokken entiteit -hier de Vlaamse Regering optredend namens de Vlaamse Gemeenschap- om de schending van zijn prerogatieven door een orgaan van een andere entiteit -hier de Franse Gemeenschapscommissie van het Brussels hoofdstedelijk gewest- aan te vechten; dat dan ook is vereist dat één of meer middelen gegrond op de schending van de betrokken bevoegdheidsregels worden aangevoerd; dat dit ter zake het geval is aangezien de verzoekende partij in haar eerste middel overschrijding door de verwerende partij van haar territoriale bevoegdheid aanvoert; dat de vraag of die bevoegdheid inderdaad overschreden werd de grond van het middel betreft; dat vooralsnog niet moet worden onderzocht of de Vlaamse Gemeenschap enig belang heeft bij de andere middelen welke zij aanvoert; dat die vraag enkel aan de orde is ingeval die middelen zelf moeten worden onderzocht;

2.2.2. Overwegende dat de vraag of de verzoekende partij het Overlegcomité kan aanspreken, in zoverre verband houdt met de vraag of zij een belang heeft om de betrokken regeling met een annulatieberoep te bestrijden, dat aan dat laatste striktere voorwaarden zijn verbonden; dat, immers, de regeling inzake belangenconflicten, zoals haar naam zegt, als doel heeft tot een vergelijk te komen betreffende aangelegenheden waar de diverse samenstellende delen van de Staat hun belangen geschaad of bedreigd achten, zonder dat zulks vereist dat er een overtreding van de bevoegdheidsverdelende regels wordt aangevoerd; dat m.a.w. het aanbrengen van een belangenconflict het geëigende middel is om de federale staat of andere grondwettelijke erkende entiteiten ertoe aan te zetten de federale loyauteit na te leven door middel van een politiek overleg doch zonder dat langs die weg een bindende oplossing kan worden afgedwongen; dat bovendien, wanneer een belangenconflict tevens een bevoegdheidsconflict doet rijzen, volgens artikel 32, §§ 5 en 6, van de gewone wet van 9 augustus 1980 de procedure tot regeling van een belangenconflict over diezelfde aangelegenheid wordt geschorst of afgesloten; dat het bevoegdheidsconflict dan dient te worden beslecht door

de bevoegde rechtsprekende instantie, waar de vraag rijst in hoeverre degene die het conflict aanbrengt een belang heeft of moet aantonen om de onbevoegdheid van de steller van de bestreden handeling aan te klagen; dat terzake die vraag, zoals hiervoren is gebleken, bevestigend moet worden beantwoord; dat de exceptie niet gegrond is;

3.1.1. Overwegende dat verzoekende partij in een eerste middel territoriale bevoegdheidsoverschrijding aanvoert; dat zij betoogt dat, doordat bij de bestreden besluiten een adviesraad wordt opgericht, samengesteld voor een deel uit vertegenwoordigers van het College van de de Franse Gemeenschapscommissie en voor een deel uit Franstalige gemeente mandatarissen uit de Brusselse randgemeenten, doordat met de "Brusselse randgemeenten" ten minste de gemeenten worden bedoeld opgesomd in artikel 7 van de bij het koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoordineerde wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken en wellicht ook andere aan het administratief arrondissement Brussel-hoofdstad grenzende gemeenten en doordat de adviesraad als opdracht heeft het verlenen van adviezen, opmerkingen of voorstellen over aangelegenheden die het College van de Franse Gemeenschapscommissie vastlegt en die "van gemeenschappelijk belang" zijn, zulks betekent dat de bestreden besluiten enerzijds toepasselijk zijn in gemeenten buiten het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, ten minste in de randgemeenten, of op gemeente- of O.C.W.M.-raadsleden van die gemeenten, en anderzijds moeten bijdragen tot het beleid van de Franse Gemeenschaps-commissie inzake aangelegenheden die "van gemeenschappelijk belang" zijn voor de Franse Gemeenschapscommissie en de bedoelde gemeenten, hun inwoners, hun instellingen of hun mandatarissen, terwijl nochtans de Franse Gemeenschapscommissie in het algemeen of het College van de Franse Gemeenschapscommissie in het bijzonder niet bevoegd zijn om enig beleid te voeren met betrekking tot gemeenten buiten het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, a fortiori de randgemeenten, of met betrekking tot de bevolking, instellingen of mandatarissen van die gemeenten, of om besluiten te treffen die toepasselijk zijn in die gemeenten; dat zij ter staving daarvan verwijst naar artikel 136, eerste lid - oud artikel 108ter, § 3, eerste lid - van de Grondwet, houdende instelling van taalgroepen in de Raad van het Brusselse gewest, bevoegd voor de gemeenschaps-aangelegenheden, naar de uitvoering daarvan door de artikelen 60 en 62 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, luidens welk de Franse Gemeenschapscommissie als organen heeft : de Franse taalgroep van de Raad van het Brusselse Hoofdstedelijk gewest en een college bestaande uit de leden van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de gewestelijke staatssecretarissen die tot de Franse taalgroep behoren, en de door die lichamen genomen ordonnanties en besluiten die van toepassing zijn op het grondgebied dat, in artikel 2, § 1, van dezelfde

wet wordt omschreven als het grondgebied van het Brussels hoofdstedelijk gewest, samenvallend met dat van het vroegere administratief arrondissement Brussel-hoofdstad; dat daaruit volgens de verzoekende partij moet worden geconcludeerd dat de Franse Gemeenschapscommissie, wat betreft de haar bij de derde staatshervorming toegekende bevoegdheden, territoriaal gezien slechts kan optreden en enig beleid kan voeren in of met betrekking tot het grondgebied van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad of de Franse Gemeenschap van dat grondgebied en dat hoe dan ook het College van de Franse Gemeenschapscommissie territoriaal onbevoegd is om een besluit te treffen dat, krachtens de letterlijke tekst van artikel 62 van de bijzondere wet van 12 januari 1989, van toepassing is buiten het grondgebied van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, of, krachtens de letterlijke tekst van artikel 60 van diezelfde wet, het belang beoogt van andere burgers dan de Franse Gemeenschap van Brussel-Hoofdstad; dat verzoekende partij voorts nog wijst op artikel 138 - oud artikel 59quinquies - van de grondwet, luidens welk de Raad van de Franse Gemeenschap enerzijds en de Raad van het Waalse Gewest en de Franse taalgroep van de Raad van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest anderzijds in onderlinge overeenstemming en elk bij decreet kunnen beslissen dat de Raad van het Waalse Gewest en zijn Regering in het Franse taalgebied en de Franse taalgroep van de Raad van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en zijn College in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad geheel of gedeeltelijk bevoegdheden van de Franse Gemeenschap uitoefenen, dat daaraan uitvoering werd gegeven met drie eensluidende decreten, respectievelijk twee decreten van 5 juli 1993 en een decreet van 19 juli 1993 van de Franse Gemeenschap, en twee decreten van 7 juli 1993 en een decreet van 22 juli 1993 van het Waalse Gewest, ten slotte twee decreten van 8 juli 1993 en een decreet van 22 juli 1993 van de Franse Gemeenschapscommissie waarin telkens bepaald wordt dat de betrokken bevoegdheden uitgeoefend worden op het grondgebied van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, wat trouwens ook niet anders zou kunnen daar de Franse Gemeenschap, naar luid van de artikelen 127, § 2, 129, § 2, en 128, § 2, - oude artikelen 59bis, § 4, eerste lid, 59bis, § 4, tweede lid en 59bis, § 4bis - van de grondwet, inzake culturele aangelegenheden en onderwijs, gebruik der talen en persoonsgebonden aangelegenheden territoriaal slechts bevoegd is in het Franse taalgebied, alsmede ten aanzien van de instellingen gevestigd in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad die wegens hun activiteiten c.q. organisatie moeten worden beschouwd als uitsluitend behorend tot de Franse Gemeenschap, en de Franse Gemeenschap over geen enkele bevoegdheid beschikt in het Nederlandse taalgebied, zodat zij deze niet kan overdragen aan de Franse Gemeenschapscommissie; dat verzoekende partij tenslotte de rechtspraak van het Arbitragehof citeert, waarin wordt gesteld dat een zodanig stelsel veronderstelt dat het onderwerp van iedere regeling welke

de overheid van een deelstaat uitvaardigt, moet kunnen worden gelokaliseerd binnen het gebied waarvoor hij bevoegd is, zodat iedere concrete verhouding en situatie slechts door één enkele wetgever wordt geregeld, wat uiteraard ook opgaat voor de Brusselse gemeenschapscommissies, a fortiori voor de Franse Gemeenschapscommisie, die, omwille van de door haar van de Franse Gemeenschap overgenomen bevoegdheden een deelgebied is geworden zoals de gemeenschappen en de gewesten;

3.1.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat de betwiste handeling geenszins als beginsel stelt dat de Franse Gemeenschap of de Franse Gemeenschapscommissie gemachtigd zijn tot het rechtstreeks uitoefenen van bevoegdheden op het grondgebied van het Nederlandse taalgebied, dat het enkel een "adviesraad van de Brusselse randgemeenten" opricht, dat de Vlaamse regering het zeer moeilijk zou hebben om aan te tonen dat de Franse Gemeenschapscommissie bij het uitoefenen van haar bevoegdheden niet het recht heeft zich te bekommeren om personen die toegang hebben tot haar grondgebied, zonder er noodzakelijkerwijs gedomicilieerd te zijn, dat het zo goed als geen twijfel lijdt dat de diensten die georganiseerd worden op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, meer bepaald wat betreft de persoonsgebonden aangelegenheden, niet alleen toegankelijk zijn voor burgers die gedomicilieerd zijn in dat gebied, maar ook voor personen die in andere taalgebieden wonen, zodat men niet inziet hoe de Franse Gemeenschapscommissie haar bevoegdheid zou overschrijden; dat de verwerende partij voorts betoogt dat men niet inziet hoe zij, door een juridisch instrument in te stellen dat haar in staat moet stellen de aspiraties te begrijpen van de burgers die, zonder op haar grondgebied te wonen, toch gebruik maken van de diensten die onder haar bevoegdheid vallen, haar bevoegdheid zou overschrijden, dat met andere woorden en los van het louter raadgevend karakter van deze raad, er niets in de tekst van het besluit is op grond waarvan kan worden verklaard dat deze Raad als rechtstreeks of onrechtstreeks gevolg heeft de Franse Gemeenschapscommissie bevoegdheden te laten uitoefenen buiten de grenzen van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad en dat, om zich hiervan te overtuigen, het volstaat te letten op artikel 1 van het besluit van het College van de Franse Gemeenschapscommissie van 1 februari 1996 betreffende de vaststelling van de materies van gemeenschappelijk belang die aanhangig kunnen worden gemaakt bij de Adviesraad van de Franse Gemeenschapscommissie, welke bepaling immers voorschrijft dat de adviezen, opmerkingen of voorstellen materies zullen betreffen die zowel de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als die van de randgemeenten raken en die onder de bevoegdheid vallen van de Franse Gemeenschapscommissie;

3.1.3. Overwegende dat de verzoekende partij repliceert dat het verweer als zou de territoriale werking van de bestreden besluiten zich niet -mede- uitstrekken tot de Brusselse rand, wellicht pertinent zou zijn, mocht het bestreden besluit een adviesraad oprichten die (deels) bestaat uit "vertegenwoordigers van de gebruikers van de door de Franse Gemeenschapscommissie verstrekte diensten", en niet uit "Franstalige gemeentemandatarissen uit de Brusselse randgemeenten", zoals in casu, dat m.a.w. dat verweer in strijd is met de andersluidende tekst van het besluit; dat zij voorts betoogt dat de bestreden besluiten niet gemotiveerd zijn door de behoefte van de Franse Gemeenschapscommissie om de "aspiraties te begrijpen" van de consumenten van de door haar verstrekte diensten, maar letterlijk, blijkens de preambule van die besluiten, door de wens "de solidariteit tussen de Franstaligen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest en deze uit de randgemeenten te versterken"; dat zij ook meent dat, mocht het argument van de tegenpartij ter zake dienen, de bestreden besluiten om nog een andere reden dan wat in het vijfde middel werd uiteengezet discriminatoir zouden zijn omdat, enerzijds, er ongetwijfeld ook buiten de Brusselse randgemeenten gebruikers te vinden zijn van de te Brussel door de Franse Gemeenschapscommissie verstrekte diensten, anderzijds, er in de Brusselse rand - en allicht ook daarbuiten - ook Nederlandstaligen zijn die van die diensten gebruik maken; dat verzoekende partij op het argument dat bij de nadere uitvoering die aan de bestreden besluiten is gegeven bij het aangehaalde besluit van het College van de Franse Gemeenschapscommissie van 1 februari 1996, uitdrukkelijk is bepaald dat de "Adviesraad voor de Franstaligen uit de Brusselse randgemeenten (...) adviezen (kan) uitbrengen, opmerkingen of voorstellen doen over de materies die de Franstalige leefgemeenschap aanbelangen (...) die onder de bevoegdheden vallen van de Franse Gemeenschapscommissie", antwoordt dat zulks aan de territoriale onbevoegdheid van de Franse Gemeenschapscommissie die met het middel wordt aangeklaagd geen enkele afbreuk doet omdat, vooreerst, de wettigheid van besluiten hier aan de orde staat waarin dit voorbehoud niet wordt gemaakt en, vervolgens, dat voorbehoud uitsluitend betrekking heeft op de aangelegenheden waarover advies kan worden gegeven en niet op wat met het middel wordt aangeklaagd, d.i. het voeren van beleid buiten de territoriale bevoegdheidssfeer van de Franse Gemeenschaps-commissie, terwijl vervolgens een dergelijk voorbehoud bezwaarlijk als bewijs van rechtmatigheid kan worden beschouwd;

3.1.4. Overwegende dat de verwerende partij in haar laatste memorie, na kennis te hebben genomen van de conclusie van het auditoraatsverslag, luidens welke het eerste middel gegrond moet worden verklaard aangezien de bestreden besluiten artikel 62 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse

instellingen schenden, en vaststellende dat niet ingegaan wordt op haar verweer als zou zij enkel de bedoeling hebben gehad de aspiraties te begrijpen van de burgers die, zonder op haar grondgebied te wonen, toch gebruik maken van de diensten die onder haar bevoegdheid vallen en zij haar bevoegdheid niet overschrijdt, vraagt om aan het Arbitragehof een prejudiciële vraag te stellen nopens de verenigbaarheid van de artikelen 60, derde lid, 62 en 2, § 1, van de voornoemde bijzondere wet en 6 van de gecoördineerde wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken met de artikelen 115 en volgende, inzonderheid 127, 128 en 138 van de Grondwet, inzoverre de voormelde bepalingen het college van de Franse gemeenschapscommissie zouden verbieden een adviesraad van de Franstaligen uit de Brussels randgemeenten op te richten, terwijl niets toelaat te beweren dat de oprichting van die raad voor direct of indirect gevolg heeft dat de Franse gemeenschapscommissie ertoe gebracht werd haar materiële bevoegdheid buiten het grondgebied van het tweetalig gebied Brussel-hoofdstad uit te oefenen;

3.2.1. Overwegende dat de verwerende partij niet betwist dat de bevoegdheid van de organen van de Franse Gemeenschapscommissie territoriaal beperkt is tot het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest; dat zij echter wel ontkent dat zij met de bestreden besluiten de bedoeling heeft haar territoriale bevoegdheid te overschrijden en ze stelt dat ze bij het instellen van de betrokken adviesraad enkel tot doel heeft ten dienste te zijn van personen van buiten het Brussels hoofdstedelijk gewest die beroep doen op haar diensten; dat dienvolgens moet worden uitgemaakt of de bestreden rechtshandelingen aan die doelstelling beantwoorden;

3.2.2. Overwegende dat zoals het Arbitragehof heeft aangenomen in zijn door de verwerende partij aangehaald arrest nr. 54/96 (overweging B.7.2.) de territoriale bevoegheidsbegrenzing inzake culturele aangelegenheden wegens de aard zelf van de bevordering van de cultuur, niet insluit dat de gemeenschapsbevoegdheid in die materie ophoudt te bestaan om de enkele reden dat de genomen initiatieven gevolgen kunnen hebben buiten het gebied waarvoor de betrokken gemeenschap overeenkomstig artikel 127 van de Grondwet op het stuk van de culturele aangelegenheden de zorg heeft, doch dat de mogelijke extra-territoriale gevolgen van de maatregelen ter bevordering van de cultuur het culturele beleid van de andere gemeenschap niet vermogen te dwarsbomen en dat de territoriale begrenzing er niet aan in de weg staat dat eenieder - ongeacht het taalgebied waarin hij zich beweegt - recht heeft op de culturele ontplooiing die hij vrij kiest; dat voorts volgens het voornoemde arrest van het Arbitragehof (overweging B.9) noch de Grondwet, noch de wetten tot hervorming der instellingen de Vlaamse, de Franse en de Duitstalige Gemeenschap aanwijzen als

beschermers van respectievelijk de Nederlandstaligen, de Franstaligen en de Duitstaligen in de eentalige taalgebieden van België waarvan de taal niet de hunne is en deze niet machtigen om in die taalgebieden op eenzijdige wijze in die aangelegenheid op te treden; dat die redeneringen mutatis mutandis ook kunnen worden toegepast op andere materies dan de culturele waarvoor de gemeenschappen en, wat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreft, de Franse gemeenschapscommissie namens of in de plaats van de Franse Gemeenschap, ratione materiae bevoegd zijn;

3.2.3. Overwegende dat dan ook dient te worden nagegaan of de bestreden besluiten de bevordering van de cultuur en andere gemeenschapsmateries binnen de grenzen van het Brussels hoofstedelijk gewest door de Franse Gemeenschaps-commissie, dan wel een andere finaliteit beogen; dat zulks kan worden nagegaan aan de hand van de inhoud en draagwijdte van hun bepalingen en van de toelichting die in de aanhef ervan wordt gegeven;

3.2.4. Overwegende dat die gegevens er vrijwel allemaal op wijzen dat de Franse Gemeenschapscommissie de bedoeling heeft een beleid te voeren met betrekking tot de in het Vlaamse gewest gelegen en desbetreffend onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap ressorterende zogenaamde randgemeenten alsook andere gemeenten, en daarbij op te treden als beschermer van Franstalige minderheden in die gemeenten; dat die gegevens de volgende zijn:
- de overweging in de aanhef betreffende het versterken van de solidariteit tussen de Franstaligen van het Brussels hoofstedelijk gewest en deze (nl. de Franstaligen) uit de randgemeenten;
- de samenstelling van de Adviesraad voor twee derde uit Franstalige gemeentemandata-rissen -niet louter inwoners- van de randgemeenten (artikel 1, §§ 1 en 2);
- het verlenen van adviezen over aangelegenheden van uitsluitend gemeenschappelijk belang aan het college van de Franse Gemeenschapscommissie (artikel 2, § 1);
- het feit dat die adviezen uitsluitend blijken te zullen worden gegeven door de van de commissie deel uitmakende Franstalige gemeentemandatarissen van de randgemeenten (ibidem, § 2);

3.2.5. Overwegende dat voor zover het de bedoeling zou zijn om een vorm van samenwerking tot stand te brengen inzake materies van gemeenschappelijk belang die zowel de inwoners van het Brussels hoofstedelijk gewest als die van de inwoners van de randgemeenten betreffen, moet worden opgemerkt dat de samenwerking inzake culturele en andere persoonsgebonden aangelegenheden en het sluiten van

samenwerkingsakkoorden in dat verband, krachtens artikel 127, § 1, 3°, van de Grondwet dient te worden geregeld bij decreet door de gemeenschapsraden, wat een rechtstreekse samenwerking van de Franse gemeenschapscommissie met politieke mandatarissen uit gemeenten ressorterend onder de Vlaamse gemeenschap, zonder voorafgaand akkoord tussen de Franse en de Vlaamse Gemeenschap, uitsluit;

3.2.6. Overwegende dat het middel gegrond voorkomt in de zin dat de bestreden besluiten de artikelen 60 en 62 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen schenden; dat dienvolgens de prejudiciële vraag aan de orde is die volgens de verwerende partij aan het Arbitragehof zou moeten worden gesteld nopens de conformiteit van de voormelde bepalingen en die waarnaar zij verwijzen, met de bevoegdheidsverdeling vastgesteld door de Grondwet en de wetten uitgevaardigd ter uitvoering daarvan; dat de voorgestelde prejudiciële vraag als volgt luidt :

> "Zijn de artikelen 60, derde lid, 62 en 2, § 1, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, alsmede artikel 6 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, conform de artikelen 115 en volgende van de grondwet en bepaaldelijk conform de artikelen 127, 128 en 138 van de Grondwet, in zoverre ze het college van de Franse Gemeenschapscommissie zouden verbieden een "adviesraad van de Franstaligen uit de Brusselse randgemeenten" op te richten, terwijl uit niets kan worden opgemaakt dat die raad als rechtsreeks of indirect gevolg heeft de Franse Gemeenschapscommissie ertoe aan te zetten haar materiële bevoegdheden uit te oefenen buiten het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad ? ";

3.2.6.1. Overwegende, vooreerst, dat het enkel zin heeft een prejudiciële vraag te stellen aan het Arbitragehof indien de Raad van State tot het besluit komt dat de ingeroepen wetsbepalingen geschonden zijn door de bestreden rechtshandeling, wat veronderstelt dat de Raad aanneemt dat de Franse gemeenschapscommissie haar materiële bevoegdheden uitoefent buiten het grondgebied van het Brussels hoofdstedelijk gewest; dat hiervoren tot dat besluit gekomen is; dat hoe dan ook het desbetreffende onderdeel van de te stellen vraag dient te vervallen; dat daar anders over oordelen neerkomt op het stellen van een prejudiciële vraag aangaande de interpretatie van een wet in het kader van de beoordeling van de wettigheid van een handeling van de uitvoerende macht;

3.2.6.2. Overwegende, voorts, dat de te stellen prejudiciële vraag noch betrekking heeft op de schending door een wet van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet inzake de gelijkheid van de Belgen voor de wet en het verbod van

discriminatie, noch op artikel 24 van de Grondwet inzake de vrijheid van onderwijs; dat zij evenmin beoogt tot een oplossing te komen van conflicten tussen decreten of ordonnanties; dat zij dan blijkbaar de schending beoogt te doen vaststellen door een of meer wetten uitgaande van de federale wetgever van "de regels die door of krachtens de Grondwet zijn vastgesteld voor het bepalen van de onderscheiden bevoegdheid van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten", zoals bepaald in artikel 26, § 1, 1°, van de bijzondere wet op het Arbitragehof; dat evenwel de wetsbepalingen waarvan verwerende partij de toetsing aan de betrokken grondwetsbepalingen vraagt -behoudens wellicht artikel 6 van de gecoördineerde taalwetten, dat echter alleen als verwijzingsregel dient- zelf het kenmerk vertonen van regels die krachtens de Grondwet zijn vastgesteld voor het bepalen van de onderscheiden bevoegdheid van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten;

3.2.6.3. Overwegende dat louter de vraag of de bepalingen waardoor de voornoemde bijzondere wet van 12 januari 1989 de Franse Gemeenschapscommissie bevoegd maakt voor de aangelegenheden van de Franse Gemeenschap van Brussel-Hoofdstad en waarbij die bevoegdheid territoriaal beperkt wordt tot het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, al dan niet strijdig zijn met de bepalingen van de Grondwet waarbij precies de bevoegdheid inzake culturele, persoonsgebonden en aanverwante aangelegenheden aan de gemeenschappen wordt toegekend en waarin wordt voorzien in de mogelijkheid om, onder meer, wat het grondgebied van het Brussels gewest betreft sommige van die bevoegdheden te delegeren aan de Franse gemeenschaps-commissie, zinloos lijkt in zoverre niet gepreciseerd wordt onder welk opzicht die grondwetsbepalingen geschonden zouden kunnen zijn; dat die precisering blijkbaar gezocht moet worden in de woorden "en ce qu'ils interdiraient au Collège de la Commission communautaire française de créer un Conseil consultatif des francophones de la périphérie bruxelloise"; dat wat dat betreft echter opnieuw moet worden opgemerkt dat de kwestieuze "Conseil consultatif" niet opgericht werd bij verordening doch door een besluit van het uitvoerend orgaan van de Franse Gemeenschapscommissie; dat indien de Raad van State de voornoemde precisering in zijn prejudiciële vraag opneemt, hij het Arbitragehof in feite weerom vraagt een handeling van de regionale uitvoerende macht te toetsen aan de regels die door of krachtens de Grondwet zijn vastgesteld voor het bepalen van de onderscheiden bevoegdheid van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten, geval waarin artikel 26 van de bijzondere wet op het Arbitragehof niet voorziet;] dat de Raad van State derhalve op het verzoek een prejudiciële vraag te stellen aan het Arbitragehof niet kan ingaan,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Worden vernietigd :

1. het besluit van het College van de Franse Gemeenschapscommissie van 30 november 1995 ‘tot oprichting van een Adviesraad van de Franstaligen uit de Brusselse randgemeenten’, en

2. het besluit van het College van de Franse Gemeenschapscommissie van 6 december 1995 ‘tot oprichting van een Adviesraad van de Franstaligen uit de Brusselse randgemeenten’.

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt bij uittreksel op dezelfde wijze als de vernietigde besluiten.

Artikel 3.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel in openbare terechtzitting van de Ve kamer van de Raad van State, op 10 december tweeduizend en een, door :

De HH.	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	P. LIENARDY,	staatsraad,
	L. HELLIN,	staatsraad,
Mevr.	Chr. NOTEBAERT,	griffier.

De Griffier, De Voorzitter,

Chr. NOTEBAERT. J. DE BRABANDERE.